

EKLER

SÖZLÜK

BİR KUTSAL KİTAP SEÇERKEN

YAYGIN BİR SORU

KAYNAKÇA

DİPNOTLAR

SÖZLÜK

Abba: Aramice’de ‘Baba’ anlamına gelir.

Aklama: Tanrı’nın kendi gözünde birini doğru sayması veya temize çıkarması.

Amin: İbranice’de ‘Öyle olsun’ anlamına gelir. Onaylama sözü, bir şeyi kabul etme biçimi.

Antlaşma: Bir vaat, sözleşme.

Antlaşma Sandığı: Önceleri İsraililer’in Tapınma Çadırı’nda, daha sonraları tapınağın En Kutsal Yeri’nde bulunan, On Buyruk’un yazılı olduğu taş levhalarla çeşitli kutsal eşyaların içinde korunduğu sandık. Sandık, Bağışlanma Kapağı’yla örtülürdü.

Ben’im: ‘Kendi kendine var olan’ veya ‘kendi gücüyle var olmuş’ anlamındaki Tanrı’nın ismi.

Benzetme: Bir ders içeren kısa hikaye.

Bereketleme: Tanrı’nın iyiliğini alma veya verme eylemi.

Cin: Bağlılığını Şeytan’a sunan kötü ruhsal varlık.

Doğruluk: Tanrı’nın gözünde doğru sayılma. Bu ifade kişinin günahsız olduğu anlamına gelmemektedir. İyi ve doğru bir yaşam tarzının nasıl olduğunu anlatmak için de kullanılır.

Elçi: Grekçe’de ‘Gönderilmiş olan’ anlamına gelir; genellikle İsa’nın on iki öğrencisinden veya Pavlus’tan bahsedilirken kullanılır.

Evlad Edinme: Birine yasal olarak yükümlülükleri ve ayrıcalıklarıyla oğulluk sıfatının verildiği tören.

Ferisiler: İsa Mesih döneminde dindar bir Yahudi mezhebi. Bu mezhep Kutsal Yasa’ya ve yüzyıllar boyu Yasa’ya dayandırılan dinsel kurallara sıkı sıkıya bağlıydı.

Görkem: Değer bakımından bir yüceliğe, ağırlığa sahip olma.

Günah: Tanrı’nın kutsallığını hedef alarak atılan okun ıskalaması fikrine sahiptir. O’na karşı gelmekle yozlaşma, düşme; Tanrı’yı ve O’nun Sözü’nü hor görme, aşağılama; Tanrı’nın isteğine göre yaşamayı reddetme.

Günahkâr doğa: *İnsan doğası* veya *Adem'in doğası* olarak da bilinen durum, tutum.

İblis: Grekçe'deki 'Suçlayıcı, iftiracı' sözcüğünden türemiştir; kötü ruhsal varlıkların en güçlüsü, Şeytan'ın diğer ismi.

İman: İtimat etmek, güvenmek. (bkz. 114-115)

İmmanuel: İbranice ve Grekçe'de 'Tanrı bizimle' anlamına gelir.

İnsanoğlu: İncil'de İsa Mesih'in kendisi için kullandığı unvan; Eski Antlaşma'da din bilginlerinin Mesih'i ifade etmek için kullandıkları terim (bkz. 185-188).

İsa: Grekçe'de 'Rab kurtarır' anlamına gelir (Grekçe'si, İbranice'den türemiştir).

İtiraf: Başkalarınca bilinmesi sakıncalı görülen bir gerçeği saklamaktan vazgeçip açıklama, bildirme.

Kâhin: Tanrı ile insanlar arasında aracılık yapan ve Tanrı'ya kurban sunmak gibi dinsel işlerle uğraşan görevli. Kâhinin büyüçülük, falcılık, sihirbazlık, gaipten haber vermek gibi işlerle uğraşması söz konusu değildi. Bu uygulamalar yasaklanmıştır.

Kurtarıcı: Birini bir durumdan veya kişiden koruyan, kurtaran.

Kurtuluş: Günahın bedelinin ödenmesi; bir kölenin köle pazarından satın alınması.

Kutsal Ruh: Bir insanın veya meleğin değil, Tanrı'nın kendi Ruhü.

Lanet: İyilikten mahrum olma veya bırakma.

Lütuf: Tanrı'nın iyiliği hak etmemiş günahkârlara bağışlaması.

Melek: Grekçe'de 'Haberci' anlamına gelir; ruhsal varlıklar olarak yaratılmışlardır.

Merhamet: Tanrı'nın hak etmeyen günahkârlara gösterdiği sevgi, acıma.

Meshetmek: Eski Antlaşma'da kutsal bir amaçla kullanılacak bir eşyanın üzerine ya da yeni göreve atanacak birinin başına zeytinyağı sürmek. Yeni Antlaşma'da 'mesh' sözcüğü

Tanrı'nın, Kutsal Ruh'u'nu inanlılara verişini de kapsıyor.

Mesih: Grekçe'de 'Meshedilmiş Olan' anlamına gelir. Peygamberlerin geleceğini önceden haber verdikleri Kurtarıcı Kral İsa.

Mezmun: Grekçe'de 'Ezgi' anlamına gelir.

Müjde: İyi haber.

Öğrenci: İzleyici, takipçi.

Peygamber: Tanrı'nın Sözü'nü ileten kişi, haberci.

Rabbi: Kutsal Yasa uzmanlarına verilen ve 'Öğretmenim' anlamına gelen Aramice bir unvan.

Sanhedrin: İsa'nın yaşadığı dönemde, Yahudiler'in önemli kâhinler, ileri gelenler ve din bilginlerinden oluşan 'Yüksek Kurul'u. Başkâhin Kurul'a başkanlık ederdi. (Burada bazı değişiklikler yaptık; Kutsal Kitap'ın sözlüğünde Kurul'un yetmiş kişiden oluştuğu yazıyor, ancak 'yetmiş kişi' denmesinin Musa'nın yetmiş kişiyi atayıp bu kurulu oluşturmaktan kaynaklandığı ve sonradan bu ismi alan kurulun sadece yetmiş kişiyle sınırlı kalmadığı, ama isminin yetmiş kişi anlamına gelen Sanhedrin olarak kaldığı anlaşılıyor. Peygamberlerin Sözleri kitabında da yetmiş bir kişiden bahsediliyor.)

Sinagog: Grekçe'de 'Topluluk' anlamına gelir; genellikle Yahudi tapınağını olarak kullanılan binayı ifade eder; havra.

Sunak: Üzerinde kurbanların Tanrı'ya veya sahte ilahlara sunulduğu toprak veya taştan yapılan yüksekçe bir yapı.

Şabat Günü: İsraililer'in cuma günbatımından cumartesi gün batımına dek süren tapınma ve dinlenme günü, yedinci gün.

Şeytan: Grekçe'de 'düşman' anlamına gelir; isyancı meleklerin, kötü ruhların başı; Tanrı'nın en büyük düşmanı.

Tanrı Oğlu: Aynı doğal özellikleri belirtmek için kullanılan fiziksel bir anlam ifade etmeyen deyimsel terim (bkz. 185-188).

Tapınma: Tanrı'nın değerini ilan etme.

Tövbe: İşlediği bir bir günah veya suçtan pişman olarak bir daha yapmamaya karar verme, düşüncelerinde değişme (bkz. 169).

Yaratılış: Grekçe’de ‘Başlangıçlar veya kökenler’ anlamına gelir.

Yazman: Eskiden Kutsal Yazılar’ı harfi harfine kopyalayarak çoğaltan kişi.

Yüzbaşı: Yüz kişiden sorumlu Romalı bir ordu subayı.

BİR KUTSAL KİTAP SEÇERKEN

Kutsal Yazılar her neslin ortak diliyle yazılmıştır; İbranice, Aramice ve Grekçe. Tanrı Kutsal Yazılar’ın, geçmişleri ve sosyal konumları ne olursa olsun her erkek, her kadın ve her çocuk için anlaşılabilir olmasını amaçlamıştır. Eski Yunan (Grek) medeniyeti döneminden beri diğer dillere çevirileri yapılmıştır.

Bir iletiyi ne zaman diğer bir dile çevirseniz, doğruluk derecesinin ve okunaklılığının hem güçlü hem de zayıf noktaları olacaktır. Neyse ki bugün doğru çevirilere sahip olalım diye, Kutsal Kitap çevirileri genellikle titizlikle yapılır.

Çevirilerin çoğu, Tanrı Sözü’nü daha detaylı açıklayabilmek için göndermelerden, geleneklerden, haritalardan ve daha birçok kaynaktan yararlanılarak hazırlanmıştır. Bunlar oldukça yararlı kaynaklar olmakla birlikte unutmamak gerekir ki, Tanrı’nın kendi sözü değil, sadece metinlerin insan tarafından yorumlanmış halidirler.

YAYGIN BİR SORU

İnsanların çoğu şunu sorar: “Eğer biri İsa Mesih’i Kurtarıcısı olarak kabul ettiği halde, bu o kişinin kötü işlerini sürdürerek istediği gibi yaşayıp öldüğünde yine de cennete gidebileceği anlamına gelir mi?” Kutsal Yazı’nın bu soruya bir cevabı vardır:

... Lütuf çoğalsın diye günah işlemeye devam mı edelim?
Kesinlikle hayır! Günah karşısında ölmüş olan bizler
artık nasıl günah içinde yaşarız?

Romalılar 6:1-2

Mesih'in ölümü ve dirilişinin anlamı, Tanrı'nın kendi doğruluğu uyarınca günahkârları gûnahtan kurtarma planıdır. Eğer içten bir imanla O'na güvenirsiniz, Tanrı'nın Sözü size iki olağanüstü vaatte bulunur:

1. Günahın **Ücretinden** kurtuluş: Tanrı İsa'nın çarmıhta günahları tamamen ödemesiyle bütün günahlarınızı bağışlamıştır.
2. Günahın **Gücü**nden kurtuluş: Tanrı'nın Kutsal Ruhunu içinizde yaşamaktadır. Kutsal Ruh yüreğinizi yenileyerek, hayata kötülükten nefret eden ve doğruluğu seven yeni bir bakış açısıyla bakmanızı sağlar.

Bir kimse Mesih'teyse, yeni yaratıktır; eski şeyler geçmiş, her şey yeni olmuştur.

2.Korintliler 5:17

Ruh'un ürünüyse sevgi, sevinç, esenlik, sabır, şefkat, iyilik, bağlılık, yumuşak huyluluk ve özdenetimdir...

Galatyalılar 5:22-23

Mesih bizi her suçtan kurtarmak, arıtıp kendisine ait, iyilik etmekte gayretli bir halk yapmak üzere kendini bizim için feda etti.

Titus 2:14

KAYNAKÇA

GOODSEED, bir kitabı yayına hazırlarken kaynak amaçlı kullanılan her kitabın, video kasetin, web sitesinin veya derginin listesini ilke olarak en küçük ayrıntısına kadar vermez. Yine de, yazım sırasında yaratılış/evrim ve Kutsal Kitap/bilim hakkında yararlanılan kaynakları aşağıda görebilirsiniz.

WEB SİTELERİ: www.AnswersInGenesis.org www.icr.org

DERGİLER:

Creation ex nihilo - yetişkinler için, çocuklara özel bölümlerle birlikte; ayrıca Technical Journal – ileri çalışmalar için. İkisine de www.AnswersInGenesis.org internet sayfasından ulaşılabilir.

KİTAPLAR:

An Ice Age Cause by the Genesis Flood (Buzul Çağı'nın Nedeni Yaratılış Tufanı) - Michael J. Oard, ICR, El Cajon, CA, 243 sayfa.

Bones of Contention: A Creationist Assessment of Human Fossils – Marvin L. Lubenow, Baker Bk House, Grand Rapids, MI, 295 sayfa.

Creation and Change: Genesis 1:1-2:4 in the light of changing scientific paradigma (Yaratılış ve Değişim: Yaratılış 1:1-2:4 değişken bilimsel örnekler ışığında) – Douglas F. Kelly, Christian Focus Pub., Ross-shire, GB, 272 sayfa.

Creation: Facts of Life (Yaratılış: Hayatın Gerçekleri) – Gary Parker, Master Bks, Green Forest, AR, 215 sayfa.

Darwin's Black Box (Darwin'in Kara Kutusu) – Michael J. Behe, Touchstone, Simon and Schuster, NY, NY, 307 sayfa.

Darwin's Enigma: Ebing the Tide of Naturalism (Darwin'in Muamması: Naturalizmin Gelgitiinin Çekilme Zamanı) – L. Sunderland, MBks, Green Forest, AR, 192 sayfa.

Evolution: A Theory in Crisis, New Developments in Science are Challenging Orthodox Darwinizm – Michael Denton, Adler&Adler Pub. Inc., Bethesda, MD, 368 sayfa.

Evolution: The Fossils Still Say NO! (Evrin: Fosiller Hâlâ HAYIR Diyor!) – Duane T. Gish, ICR, El Cajon, CA, 391 sayfa.

Genesis Record (Yaratılış Kaydı) – Henry M. Morris, Baker Bk House, Grand Rapids, MI, 716 sayfa.

Ice Cores and The Age of the Earth (Buzul Tabakalar ve Dünya'nın Yaşı) – Dr. Larry Vardiman, ICR, El Cajon, CA, 72 sayfa.

In the Minds of Men: Darwin & New World Order (İnsanın Akıldakiler: Darwin & Yeni Dünya Düzeni) - I. Taylor, TFE Pub., Minn., MN, 498 sayfa.

Noah's Ark: A Feasibility Study (Nuh'un Gemisi: Fizibilite Çalışması) – John Woodmorappe, ICR, El Cajon, CA, 306 sayfa.

Refuting Evolution: A Response to the National Acad. Sciences' Teaching About Evolution & the Nature of Sciences (Çürütülen Evrim Teorisi: Bilimler Ulusal Akademisi'nin Evrim & Bilimin Doğası Adlı Öğretisine Yanıt) - Dr. J. Sarfati, Master Bks, Green Forest, AR, 143 sayfa.

The Age of the Earth's Atmosphere: A Study of the Helium Flux through the Atmosphere (Dünya Atmosferinin Yaşı: Atmosferdeki Helyum'un Değişkenliği Üzerine Bir Çalışma) - Dr. Larry Vardiman, ICR, EL Cajon, CA, 32 sayfa.

The Controversy: Roots of the Creat.-Evol. Conflict (Tartışma: Yaratılış-Evrin Uyuşmazlığının Kökenleri) - D. Chittick, Creation Cps, 280 sayfa.

The Long War Against God: The History and Impact of the Creation/Evolution Conflict (Tanrı'ya Karşı Sürdürülen Uzun Savaş: Yaratılış/Evrin Uyuşmazlığının Etkileri ve Tarihiçesi) - Henry M. Morris, Baker Bk House, Grand Rapids, MI, 344 sayfa.

The Modern Creation Trilogy: Scriptures & Creation (Three Volume Series) [Modern Yaratılış Trilojisi: Kutsal Yazılar & Yaratılış (Üç Cilt)] – Henry M. Morris ve John D. Morris, Master Bks, Inc., Green Forest, AR, 228 sayfa.

The Mythology of Modern Dating Methods: Why million/billion-year are not credible (Modern Tarih Hesaplama Metotlarının Mitolojisi: Milyon/milyar yıl hesaplarının sonuçları neden güvenilir değil) – John Woodmorappe, M.A. Geology, B.A. Biology, ICR, El Cajon, CA, 118 sayfa.

The Revised & Expanded Answers Book: The 20 Most-Asked Questions about Creation, Revolution and the Book of Genesis, Answered! (Gözden Geçirilmiş & Genişletilmiş Cevaplar Kitabı: Yaratılış, Evrim ve Yaratılış Kitabı ile İlgili En Çok Sorulan 20 Soru Yanıtlandı!) – Ken Ham, Jonathan Sarfati, Carl Wieland, yayına hazırlayan Dr. Don Batten, Masters Bks, Green Forest, AR, 274 sayfa.

VIDEO KASETLER:

Evidences: The Record and The Flood (Kanıtlar: Kayıtlar ve Tufan) – Geoscience Rsch. Inst., LL, CA, Rev & Hld. Pub. Assoc.

From a Frog to a Prince (Kurbağadan Prense) – Yar. yapımcı Keziah, Inst. For Creation Research & Answers in Genesis.

Mount St. Helens: Explosive Evidence for Catastrophe (St. Helens Dağları: Felaketin Çarpıcı Kanıtları) – Dr. Steve Austin, ICR, El Caj., CA

The Genesis Solution (Yaratılış Çözümleri) – Ken Ham, Films for Christ, Mesa, AZ

The Grand Canyon Catastrophe: New Evidence of the Genesis Flood (Büyük Kanyon Felaketi: Yaratılış Tufanının Yeni Kanıtı) – Yapımcı Keziah & distrib. American Potraits Films, Cleveland, OH

The Young Age of the Earth (Dünya'nın Erken Çağları) – American Portrait Films, Cleveland, OH

Journeys to the Edge of Creation (2 Vol.) [Yaratılışın Uçlarına Gezinti (2. Bölüm)] - Moody Inst. of Science, Chicago, IL

The Wonders of God's Creation (3 Vol.) [Tanrı'nın Yaratılış Harikaları (3. Bölüm)] – Moody Inst. of Science, Chicago, IL

DİPNOTLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

1. Josh McDowell, derleyen Bill Wilson, *A READY DEFENSE (HAZIR SAVUNMA)*, yayıncı Thomas Nelson, c 1993 sayfa. 27,28. Thomas Nelson A.Ş. izniyle kullanıldı.
2. *Bu arada O'na dört kişinin taşıdığı felçli bir adamı getirdiler. Markos 2:3.*
3. *ILLUSTRATED BIBLE DICTIONARY (RESİMLİ AÇIKLAMALI KUTSAL KİTAP SÖZLÜĞÜ)*, 3. Cilt, IVP c The Universities and Colleges Christian Fellowship (Hıristiyan Üniversiteler ve Yüksekokullar Birliği) 1980, sf. 1538.
4. Philip W.Comfort, *THE ORIGIN OF THE BIBLE (İNCİL'İN KAYNAĞI)*, Mark R.Norton, Texts & Mscritps of the Old Testament (Eski Antlaşma'nın Metinleri ve Elyazmaları), sf. 151, c 1992 Tyndale House A.Ş.
5. Çevirmen William Whiston, *THE WORKS OF JOSEPHUS (JOSEPHUS'UN ÇALIŞMALARI)*, c 1987 Hendrickson Yayınları A.Ş., 776 sayfa.

İKİNCİ BÖLÜM

1. Resimde görülen galaksi, fotoğrafının çekilmesi mümkün olmadığından, Samanyolu değildir. Samanyolu yerine onun daha küçüğü olan Andromeda kullanılmıştır.
2. İstatiksel veriler: *THE WORLD BOOK ENCYCLOPEDIA; NIGHTWATCH, A Practical Guide to Viewing the Universe (DÜNYA ANSİKLOPEDİSİ; GECE GÖRÜŞÜ, Evren'in Görüntüsü İçin Uygulamalı Rehber)*, Terence Dickson, Firefly Kitapları Şirketi, Nisan 1999. Hesaplanan galaksi sayısı gün geçtikçe artmaktadır.
3. Yahuda 6.
4. Luka 20:36 Ölüm fiziksel bir durumdur. Melekler ölmezler.
5. Markos 12:25

6. Lusifer, Latince'de 'ışık taşıyan' anlamına gelir. Kaynağı, Venüs gezegeni için kullanılan Latince 'sabah yıldızı' anlamına gelen sözcüktür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1. Yaratılmış ilk *türler*, sonradan ayrı türler olarak sınıflandırılacak gruplara yol açmış olabilir (Avustralya kökenli yabani bir köpek türü olan dingoların, ABD'de bulunan bir çeşit çakal ve kurtların hepsi büyük olasılıkla *tek bir köpek* türünden gelmektedir). Bu evrimsel bir oluşum değildir; çünkü ilk ataya ait olmayan, sonradan eklenmiş hiçbir yeni genetik bilgi yoktur.
2. "Mükemmel insan" ahlaki mükemmellik anlamındadır.
3. Örnek için bkz. Dr. Michael J. Behe, *DARWIN'S BLACK BOX (DARWIN'İN KARA KUTUSU)*, Simon ve Schuster Touchstone, NY, NY 307 sayfa.
4. Jeokronoloji oldukça geniş bir alandır. İnternette yapılacak bir araştırmayla çeşitli saat modellerinin görülebileceği sayfalar bulunabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1. Vahiy 12:3-9; Üçüncü ve dördüncü ayetlerin genellikle Şeytan'ın düşüşünden bahsettiği kabul edilir. Yedinci ayetten dokuzuncu ayete kadar olan kısım birçok bilimciye göre gelecekte yaşanacakların bir tarifidir. Sonraki ayetleri açıklayan üçüncü ve dördüncü ayetten alıntı yaptım, çünkü burada o kişinin *kim* olduğu açıklanıyor.
2. Bu ayetler Adem ve Havva'nın seçimini yansıtır.
3. Daha çok detay için Romalılar 5:12-14'e bakınız. Ayrıca onuncu bölüme ait dipnotların ilkinde bakınız. Adem tüm insan ırkının atasıydı; o günah işlediğinde biz *ondaydık*.
4. NEWSWEEK, 11 Ocak 1988, sf. 46-52
5. TIME, 4 Aralık 1995, ABD Baskısı, sf. 29

BEŞİNCİ BÖLÜM

1. Kayın'ın sunusunun kabul edilmemesinin kendi tutumundan kaynaklandığı hakkında bazı fikirler vardır. Kayın'ın tutumunun Tanrı'dan bağımsız olduğuna hiç şüphe yok ancak Kutsal Kitap şunu açıkça belirtmiştir: "*Habil'in Tanrı'ya Kayın'den daha iyi bir kurban sunması iman sayesinde oldu...*" Kutsal Kitap "*daha iyi bir tutum*" dememiştir. Kayın, yanlış sunu sunmakla Tanrı'ya itaatsizlik etmiştir. Bkz. İbraniler 11:4. Kayın'ın konuyu kendine mal etmesiyle ilgili davranışı hakkında daha kapsamlı bilgi isteyenler kitabın arkasında yazılı olan GOODSEED bürosuna başvurabilirler.
2. Luka 17:27; Matta 24:38
3. Romalılar 1:21-32; Bu ayetlerden anlaşıldığına göre doğrudan Nuh'un zamanındaki insanlardan bahsedilmiyor; yapılan seçimlerin zaman içinde dallanıp budaklanan sonuçlarının nasıl yansıdığına dikkat çekiliyor.
4. Büyük olasılıkla odun kömüründe pişirilmiş çam ağacı reçinesinden yapılmıştı. Bu ziftli katranın üretilmeye başlanması tufandan sonraki zamana denk gelmektedir.
5. Yaratılış 6:3
6. 2.Petrus 2:5
7. Bazı bilim adamları "Nuh'un gemisinin iç hacmi"nin hesaplarına sahiptir. Bu konuda yardımcı bir kitap: John Woodmorappe'nin *NOAH'S ARK: A FEASIBILITY STUDY (NUH'UN GEMİSİ: FİZİBİLİTE ÇALIŞMASI)* adlı kitabı, ICR, El Cajon, CA 306 sayfa.
8. Meksika'da bulunan Los Alamos Ulusal Laboratuvarı'nda görevli jeofizikçi Dr. John Baumgardner'ın ileri sürdüğü Catastrophic Plate Tectonics (Felaket Getiren Yer Hareketleri) adıyla bilinen modeli.
9. Eyüp 40:15-24; 41:1-34
10. "RAB... aşağıya indi." Eğer Tanrı aynı anda her yerdeyse neden 'aşağı in'meliydi? Kutsal Kitap Tanrı'yla insanın ilişkisinden bahsederken o parçanın anlamını zenginleştirmek için genellikle bu deyiimi kullanır. Örneğin, Tanrı Ruh olduğu halde

“gördüğünden” bahseder; O’nun fiziksel gözleri yoktur.

11. Dr. Carl Wieland’a genetikle ilgili yazısı için minnettarım. Bu konuyla kişisel olarak ilgilenenler için detaylı bilgi: *THE REVISED & EXPANDED ANSWERS BOOK (GÖZDEN GEÇİRİLMİŞ & GENİŞLETİLMİŞ CEVAPLAR KİTABI)* – Ken Ham, Jonathan Sarfati, Carl Wieland’tan. Yayına hazırlayan Dr. Don Batten, Master Bks, Green Forest, AR 274 sayfa.

ALTINCI BÖLÜM

1. Bakın, tufandan sonra insan ömrü nasıl da kısalıyor. Oysa İbrahim, yaşlanmaya başladığını 75 yaşındayken düşünmeye başlamıştı!
2. İbrahim büyük bir ulus oluyor; hem Arap hem de Yahudi ulusunun ortak atasıdır.
3. İbrahim’in ünü büyüyor; hem Araplar hem de Yahudiler tarafından sevgi ve saygıyla anıldı. Babil’deki insanlar kendileri için ün salmaya gayret ederlerken Tanrı’nın İbrahim’in adına büyük ün kazandırması dikkate değerdir.
4. Yuhanna 8:56
5. Matta 17:20
6. “Çünkü günahın ücreti ölüm...” Romalılar 6:23. Bkz. Dördün-cü bölüm, Ölüm, sf.70.

YEDİNCİ BÖLÜM

1. İsrail’in on iki oymağı Yakup’un on iki oğludur. İstisnalar: Ulusların dini liderleri olana kadar Levi’nin oymağı yoktu. Yusuf’un da oymağı yoktu – farkı onun iki oğlu Efrayim ve Manaşşe yarattı.
2. Bu sözcüğün çevirisi “bitler” de olabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

1. Mısır’dan Çıkış 14:1’den 15:21’e kadar.
2. Bu paragraf Mısır’dan Çıkış 19:5’in yorumudur; Tanrı Sözü değildir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

1. Ben boğulmakta olan biri bu şekilde kurtarılmalı diye savunmuyorum.
2. ❶ Tunç Sunak: Mısır'dan Çıkış 27:1-2
 - ❷ Kazan: Mısır'dan Çıkış 30:18
 - ❸ Kandillik: Mısır'dan Çıkış 25:31
 - ❹ Üzerinde Ekmek Bulunan Masa: Mısır'dan Çıkış 25:23,30
 - ❺ Buhur Yakılan Sunak: Mısır'dan Çıkış 30:1,3
 - ❻ Levha Sandığı: Mısır'dan Çıkış 25:10-11
 - ❼ Bağışlanma Kapağı: Mısır'dan Çıkış 25:17-21
3. Kâhinler, bulut her yeri kapladığında En Kutsal Yer'e giremezlerdi; bu, Tanrı'nın orada olduğunun işaretiydi. Bulut onlara bir yere doğru yol göstermek üzere konutun üstünden kalkınca çadıra girip onu toplayabilirlerdi ve ondan sonra göç ederlerdi.
4. 2.Samuel 7:12-17
5. Bilim adamlarının, yaratılış, tufan ve Babil arasındaki kesin tarihlerle ilgili bazı anlaşmazlıkları vardır. Kutsal Kitap'ı göz önüne alacak olursak zamanın dönemlerinin milyon veya milyar yılı içerdiğini kabul etmeliyiz. Bu olayların üçü de birkaç bin yıldan uzun olmayan bir dönemde gerçekleşmiş olmalı.

ONUNCU BÖLÜM

1. Bu, günahkâr doğanın DNA genetik dizininde bulunabileceği şeklinde bir çeşit genetik bağlantı düşüncesi olmamalı. Anlatmak istediği tamamen ruhsal anlamda. Tanrı, Aden bahçesindeki isyanın sorumluluğunu insana yükledi ve bu yüzden *"Günah bir insan aracılığıyla dünyaya girdi. Böylece ölüm bütün insanlara yayıldı. Çünkü hepsi günah işledi"* (Romalılar 5:12). Hepimiz insan babalardan geldiğimiz için hepimiz günahlıyız. İsa'nın babası Tanrı, Kutsal Ruh olduğundan Tanrı'nın doğasına sahip.
2. Eski Antlaşma'daki "efendi" Mesih'in unvanıydı (Mezmun

110:1); yetkisini ve hak sahibi olduğunu vurgulardı. J. Dwight Pentecost, *THE WORDS AND WORKS OF JESUS CHRIST (İSA MESİH'İN SÖZLERİ VE İŞLERİ)*, c 1981 Zondervan Derneği'nden, sf. 61.

3. Güzel kokulu bir parfüm.
4. Büyük olasılıkla İsa'nın on iki yaş töreninin zamanıydı. Talmud bunun “*ergenlik çağında*” olduğunu söyler. Bazı yerlerde bir sonraki yıl yapıldığı yazılır.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

1. Yahya, Büyük Hirodes'in oğlu Hirodes Antipa tarafından hapse atılmıştı. Yahya, Hirodes'e üvey kardeşinin karısıyla yaşamasının günah olduğunu söylemişti.

ON İKİNCİ BÖLÜM

1. Yüksek Kurul-Sanhedrin, Yahudilerin resmi kuruluştur.
2. Burada bir ayırım var: “*Ölüm ve ölümler diyarı ateş gölüne atıldı. İşte bu ateş gölü ikinci ölümdür.*” Vahiy 20:14

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1. İsa'nın duruşması ve çarmıha gerilerek öldürülmesi hakkındaki bütün detayları dahil etmedim. Buradaki önemli nokta şu ayettedir: “*Askerler İsa'yı götürürken, kırdan gelmekte olan Simon adında Kireneli bir adamı yakaladılar, çarmıhı sırtına yükleyip İsa'nın arkasından yürüttüler.*” Luka 23:26
2. Whiston, *THE WORKS OF JOSEPHUS (JOSEPHUS'UN İŞLERİ)* sf. 720
3. J. W. Shepard, *THE CHRIST OF THE GOSPELS (İNCİLER'İN MESİH'İ)* (Eerdmans, Grand Rapids c 1964) sf. 604, Pentecost'tan alıntı yapılan *THE WORDS AND WORKS OF JESUS CHRIST (İSA MESİH'İN SÖZLERİ VE İŞLERİ)* sf. 487.
4. John F. Walvoord, Roy B. Zuck, *THE BIBLE KNOWLEDGE COMMENTARY (AÇIKLAMALI KUTSAL KİTAP BİLGİSİ)*,

1. Cilt, c 1983, SP Yayınları A.Ş., sf. 384.
5. Tabur, 300 ila 1000 kişiden oluşan ordu birliğidir.
6. İsa'nın dirilişinin sabahında gerçekleşmiş zincirleme olayların kesin bir kaydı yoktur. En mantıklı senaryolardan birini yazdım.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1. İsa çarmıha sabah saat dokuzda çivilendi; tam sabah sunu kuzusu sunma zamanında. Öğleden sonra saat üçte öldü; tam akşam sunu kuzusu sunma zamanında.
2. İsa'nın kusursuz yaşamını uygun bir kurban niteliğindedi; ama günahın bedelini ödeyen O'nun ölümüydü. Sadece O'nun ölümüyle Yasa'nın tamamlandığı söylenebilirdi. Matta 5:17-18

GOODSEED® INTERNATIONAL, bu kitabı ve bu kitabın içeriğine kaynaklık eden Kutsal Kitap'ı değişik dillerde yaymayı amaç edinmiş, kâr amacı gütmeyen bir kuruluştur. Bu ve benzeri projelerle ilgileniyorsanız bizimle temasa geçmenizi öneririz.

GOODSEED® INTERNATIONAL

P.O. Box 1000
Durham, ON N0G 1R0
CANADA

Bus: 519 369 6573
Fax: 519 369 3367
info@goodseed.com

GOODSEED Avustralya	1800 89 7333 info.au@goodseed.com
GOODSEED Kanada	800 442 7333 info.ca@goodseed.com
BONNESEMENCE Kanada Service en français	888 314 3623 info.qc@goodseed.com
GOODSEED İngiltere	0800 073 6340 info.uk@goodseed.com
GOODSEED Amerika	888 654 7333 info.us@goodseed.com

www.goodseed.com